

**“IQTISODIY TADQIQOTLARGA
ASOSLANGAN OLIY MA’LUMOTLI
IQTISODCHI KADRLARNI
TAYYORLASH: MUAMMOLAR VA
INNOVATSION YECHIMLAR”
MAVZUSIDAGI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA
MATERIALLARI TO‘PLAMI**

I

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO VILOYATI HOKIMLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**“Iqtisodiy tadqiqotlarga asoslangan oliy ma’lumotli iqtisodchi
kadrlarni tayyorlash: muammolar va innovatsion yechimlar”
mavzusidagi**

**xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari to`plami, 2023 yil 6-7
iyun
I JILD**

**Collection of materials of the international scientific and practical
conference "Training highly educated economists based on
economic research: problems and innovative solutions", June 6-7,
2023
I VOLUME**

**Сборник материалов международной научно-практической
конференции «Подготовка высокообразованных экономистов
на основе экономических исследований: проблемы и
инновационные решения», 6-7 июня 2023 г.
ТОМ I**

Buxoro – Bukhara – Бухара – 2023

Hamidov Saidjon Komilovich. Hududlarda turistik destinatsiyalarni majmuaviy rivojlantirishda raqobatbardoshlik strategiyasini takomillashtirish istiqbollari.....	188
Xalimova Nigina Jafarbekovna. O'zbekistonda turizm sohasida ijtimoiy mediadan foydalanishning dolzarb muammolari	190
Тошимов Шахзод Бурхон ўғли. Навоий эркин иқтисодий ва кичик саноат зонасини инвестицион ривожлантириш истiqbollari.....	191
Khayrilloev Sunnatillo Bakhtiyorovich. Mechanisms for further improvement of the national statistics system based on digital economy technologies	193
Rasulova Nigora Nematovna. KPI – korxonalar faoliyati samaradorlik ko'rsatkichi sifatida.....	194
Бобоев Акмал Чориевич, Искандаров Умиджон Учқун ўғли. Мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ўрни.....	196
Jumabayeva Kumush Botir qizi. Pensiya ta'minoti tizimida xorij tajribasi	197
Мажидов А. А. Система автоматизации недвижимости	200
Усманова Зулфия Мусаевна. Использование зарубежных технологий в целях совершенствования механизма управления персоналом на предприятиях лёгкой промышленности	201
Усмонов Музаффар Мусаевич. Проблемы подготовки квалифицированных кадров сферы услуг для реального сектора экономики.....	203
Эргашов Асадбек Юлдашали ўғли, Курпаяниди Константин Иванович. Актуальные проблемы цифровизации реального сектора экономики в Узбекистане	204
Nasiba Ergasheva, Bekmurod Avloqulov. Qishloq xo'jaligini rivojlantirishda raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish.....	205
Зухра Жабборова. Туризмда инновацион жараёнлар асосида туристик хизматлар бозорини ривожлантириш	207
Кенжаева Озода. Туристик ҳудудларда туризм хизматлар бозорини ривожлантириш.....	210
Ergasheva Nasiba Rahmatullayevna, Maxmudov Akbarshoh. Fermer xo'jaligi korxonalarida hisob siyosatining tashkiliy-uslubiy ta'minotini takomillashtirish	212
Анвар Хушвақов. Камбағалликни қисқартиришда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш масалалари.....	214
Эргашева Насиба Раҳматуллаевна. Мактабгача таълим ташкилотларида аутсорсинг хизматларини ташкил этиш ва самарали фойдаланиш	216
Axmadjonov Asliddin Akmaljon o'g'li. Ilmiy rahbar: Muminova Elnoraxon Abdukurimovna. Bozor iqtisodiyoti sharoitida real sektorda raqamlashtirishni joriy etish masalalari.....	218
Boboev Akmal Choriyevich, Saidova Muxabbat Zarifjanovna, Yusupov Yusuf Xamza o'g'li. Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish va aholi turmush darajasini oshirishda turizm sohasining ahamiyati.....	220
Назиров Камолхон, Usmanov A.A. Meva-sabzavotlarni saqlashda va qayta ishlashda innovatsion texnologiyalardan foydalanish istiqbollari.....	223
Курпаяниди К.И. Институциональные трансформации и их роль в развитии региональной экономики.....	224
Xakimova Madinaxon Rustamjon qizi, To'xtasinova Muxayyo Mirzasultonovna. O'zbekistonda oziq ovqat xavfsizligini ta'minlash masalalari	226
Пак Мансу Иванович, Набиева Н.М. Эффективность проведения маркетинговых исследований в управлении бизнес процессами.....	227
Abdullajonov Abdulaziz Timur o'g'li. "O'zbekiston iqtisodiyotida mice turizmining mintaqaviy rivojlanishi va tutgan o'rni".....	228
Turg'unov Muxriddin Mo'yidinjon o'g'li, Ortig'aliyev Bunyodbek Kamoliddin o'g'li. Oziq-ovqat sanoati korxonalarini faoliyatini rivojlantirishning dolzarb masalalari	231
А.Д.Равшанов. О.А.Амиркулов. Рақамли қишлоқ хўжалигини барқарор ривожлантириш ва уни малакали кадрлар билан таъминлаш масалалари	233
Кузibaев У.У. «Совершенствование механизмов обслуживания малого бизнеса и индивидуальных предпринимателей».....	235
Ismoilov Muslimjon Qambarali o'g'li. Hududlarning soliq salohiyatini aniqlashda soliqlarni undirish mexanizmining o'rni	236
Khodjaeva Dilbar Khurshidovna. The potential of the tourism sphere in the development of an environmentally developed society	238
Alimova Shaxnoza Oktyamovna, Mamatusmonova Shaxnoza Shavkat qizi. The essence of marketing to develop independent tourism.....	240

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

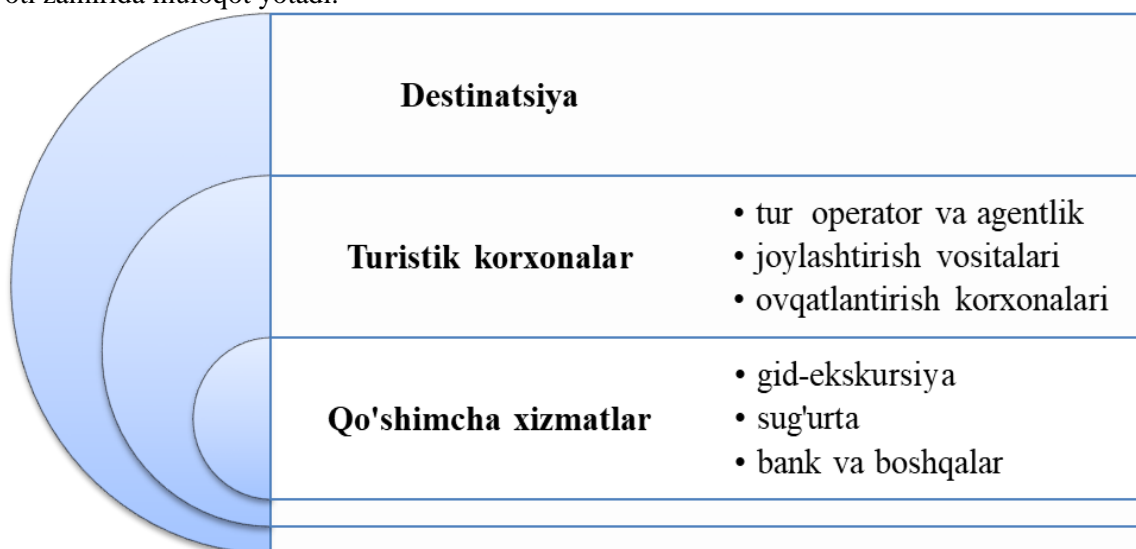
1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «2022 – 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida»gi 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-sonli farmoni. Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 29.01.2022 y., 06/22/60/0082-son.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 30-apreldagi «Ichki turizm xizmatlarini diversifikatsiya qilishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida»gi PQ-232-sonli qarori. (Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi, 30.04.2022 y., 07/22/232/0378-son).
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. «Xalq so'zi» gazetasi. 2020-yil. 25-yanvar. <http://uza.uz/posts/3329>.
4. Ыылмаз С., Бабосюк А.В., Бакиров М.И. Внутренние факторы, влияющие на развитие туристского предпринимательства. Journal of Economy and Business, vol. 1-1 (71), 2021. -С. 136-139.

Xalimova Nigina Jafarbekovna
BuxDU tayanch doktoranti
Turizm va mehmonxona xo'jaligi
kafedrası o'qituvchisi
nikakhalimova7@gmail.com

O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASIDA IJTIMOYIY MEDIADAN FOYDALANISHNING DOLZARB MUAMMOLARI

Bugungi kunda, dunyoning qaysi nuqtasida bo'lishimizdan qat'iy nazar, bizni mustahkam bog'lab turgan, minglab kilometrlarni yo'q qilgan vosita mavjud. Ushbu muhim kashfiyot, zamonaviy til bilan aytganda «ijtimoiy media» deb ataladi.

Ijtimoiy media - virtual jamiyat va tarmoqlar orqali axborot, g'oyalari, qiziqishlar va boshqa turdagi ifodalarni yaratish va almashishni osonlashtiradigan interaktiv texnologiyalar va raqamli kanallar hisoblanadi¹. Jimmie Manning ushbu atamani interaktiv ishtirokni o'z ichiga olgan media vositalarining yangi shakllariga nisbatan qo'llanilishini aytib o'tgan². Bizning fikrimizcha, ijtimoiy media bu «ijtimoiylik» belgilarini o'z ichiga olgan virtual dunyodagi medianing yangi shakli bo'lib, internetda ijtimoiy munosabatlarni qurish, aks ettirish va tartibga solish uchun mo'ljallangan platforma, onlayn xizmat va veb-saytdir. Turizmda ijtimoiy mediadan foydalanish maqsadi, asosan, sayohatni tashkil qilish, boshqarish, targ'ib qilish, sayohatchilar bilan aloqa almashish, ularni yangi dasturlardan xabardor qilish, teskari aloqa o'rnatish hamda shu kabilarni o'z ichiga oladi. Ijtimoiy medianing asosiy funksiyalaridan biri muloqot bo'lgani ham turizm sohasida qo'llash hamda rivojlantirishga juda qo'l keladi. Chunki ushbu soha taraqqiyoti zahirida muloqot yotadi.

1-shakl. Turizmda ijtimoiy media qo'llaniladigan sohalari.

¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Social_media

² Manning, J. (2014.) Social media, definition and classes of. In K. Harvey (Ed.), *Encyclopedia of social media and politics* (pp. 1158-1162). Thousand Oaks, CA: Sage.

Turizm industriyasida ijtimoiy media turli xil sohalarida qo'llanilishi mumkin. Birinchi navbatda, turistik destinatsiya, ya'ni makonni rivojlantirish, aholiga tanitish hamda targ'ibot qilish maqsadida media foydalanuvchilari bilan aloqaga kirishish uchun. Turistik destinatsiya - turizm nuqtai nazaridan boshqa hududlarga qaraganda o'ziga xos sharoit va xususiyatlarga ega bo'lgan tabiiy makon hisoblanadi¹. Bunda asosan WWW da hamda ijtimoiy tarmoq saytlarida rasmiy akkauntlarni hamda veb saytlarni ochish orqali amalga oshiriladi. Hozirgi kunda turizmning turli sohalarida ijtimoiy mediadan foydalanishning dolzarb muammolari bo'lib quyidagilar ko'rsatiladi:

1-jadval.

Ijtimoiy media foydalanuvchilarning eng katta muammolari.

Biznes maqsadlarini qo'llab-quvvatlash uchun ijtimoiy strategiyalarni ishlab chiqish	Maqsadli auditoriyani aniqlash va tushunish	Ijtimoiy media uchun byudjet va resurslarni ta'minlash
Kontentni ishlab chiqish	Investitsiyalar rentabelligini o'lchash	Raqobat monitoringi
Ijtimoiy strategiyani biznesning boshqa qismlari bilan uyg'unlashtirish	Ijtimoiy biznesning boshqa bo'limlarga ta'sirini ko'rsatish	Jamoaning tarmoqli kengligi

Manba: Social, S. (2019). Sprout Social Index 2019.

Xulosa

Turizmning turli sohalarida ijtimoiy mediadan foydalanishda uchraydigan muammolarni bartaraf qilish uchun quyidagi taklif va tavsiyalar berib o'tiladi:

- Sohaning bozor holatini o'rganib, rivojlantirish lozim bo'lgan bo'lim uchun maxsus strategiyalar ishlab chiqish;
- Rivojlantirish lozim bo'lgan sohaning maqsadli bozorini aniqlab, ularga mos bo'lgan kontent ishlab chiqish;
- Raqobatchilarni aniqlash va ularni monitoring qilish;
- Belgilangan ijtimoiy media strategiyalarni rivojlantirilayotgan sohaning boshqa sohalar bilan integratsiya qilish;
- Ijtimoiy media bilan ishlash uchun alohida mutaxassislar jalb qilish va yetarlicha mablag' ajratish;
- Mas'ul xodimlarni malakasini oshirish va qayta tayyorlash.

Тошимов Шахзод Бурхон ўғли
НДКТУ “Иқтисодиёт ва менежмент”
кафедраси ассистенти

**НАВОЙЙ ЭРКИН ИҚТИСОДИЙ ВА КИЧИК САНОАТ ЗОНАСИНИ
ИНВЕСТИЦИОН РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ**

“Навоий” эркин иқтисодий зонаси Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 2 декабрдаги “Навоий вилоятида эркин иқтисодий зона ташкил этиш тўғрисида”ги ПФ-4059-сонли Фармонида асосан ташкил этилди. “Навоий” эркин иқтисодий зонасига Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 27 январдаги 21-сонли қарорига асосан, Навоий вилоятининг Кармана туманидан 564 га (шундан 364 га ишлаб чиқариш майдони) ер майдони ажратилган. Мамлакатимиз раҳбарияти томонидан юқори даражада инфратузилма яратилди. Масасан, “Навоий” эркин иқтисодий зонаси худудида 4,5 км ички автомобил йўллари қурилган, 21 км узунликдаги суғориш ва техник сув ички тармоғи ишга туширилган, 18,7 км узунликдаги ички табиий газ қувурлари ётқизилган, худудга 5,5 км узунликда темир йўл линияси ётқизилган ва “Кармана” темир йўл логистика маркази ташкил этилган. 50 мВА ли электр подстанцияси хизмат кўрсатиб келмоқда.

2022 йилнинг 1 январь ҳолатига “Навоий” эркин иқтисодий зонаси худудида 22 та тадбиркорлик субъектлари (шундан 15 таси кўшма корхона) томонидан қиймати 167,5 млн.доллар (шундан, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар - 49,8 млн.долл.) бўлган 29 та лойиҳа амалга оширилди. Бунинг натижасида 2021 йил январь-декабрь ойлари давомида 916,5 млрд. сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди (режага нисбатан 138,3%). 7,7 млн. долларлик маҳсулот экспорт қилинди (режага нисбатан 38,3%) ва 1,3 мингта иш ўринлари ташкил қилинди.

¹ Kiráľová, A., & Pavlíček, A. (2015). Development of social media strategies in tourism destination. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 175, 358-366.